

Cliff diving – skoky z útesů

Představte si, že koukáte z okna v osmém patře činžovního domu. Všechno tam dole pod vámi je najednou strašně malé – chodci, auta, dokonce i stromy a pouliční lampy. Pokud na takový pohled nejste zvyklí, může se vám snadno zamotat hlava. A tak raději okno zavřete a jste rádi, že máte pevnou půdu pod nohama.

A teď si představte ještě něco: Chodci, auta i stromy zmizí a místo nich se pod vámi rozprostře modrá hladina oceánu. Okno se promění v útes a vaše kalhoty v plavky. Jen ta neuvěřitelná výška zůstává. Tak co, skočíte dolů?

Krásné, ale nebezpečné

Cliff diving (nebo také high diving) je vlastně nejjednodušší a také nejlevnější adrenalinový sport. Nevyžaduje žádné nákladné vybavení a princip, na jakém funguje, je až mrazivě jednoduchý: prostě skočit.

V praxi to vypadá následovně: Odvážný skokan stojí na útesu ve výšce nějakých pětadvaceti metrů. Pod ním jen zpěněné mořské vlny. Pak odraz, ve vzduchu několik salt a vrutů, pár vteřin volného pádu a nakonec dopad do vody.

Na pohled úchvatné, ale ve skutečnosti nebezpečné. Sami skokani říkají, že strach se nedá úplně eliminovat. Jde spíš o to ho zkrátit, dostat ho pod kontrolu a využít jeho energii k co nejlepšímu výkonu.

Kahekiliho lele kawa

Cliff diving je moderní adrenalinový sport, jehož kořeny však sahají do dávné minulosti. Hovoří se o Havaji kolem roku 1770. Kahekili, náčelník na ostrově Lanai, byl tehdy proslulý svým „lele kawa“, což v překladu znamená skok z vysokého útesu a dopad do vody nohama napřed, aniž by voda vystříkla.

Když chtěl Kahekili vyzkoušet kuráž a také oddanost svých vojáků, nutil je, aby po něm odvážné skoky opakovali. O generaci později, za vlády Kamehameha I., začali Havajci v lele kawa soutěžit. Porota hodnotila provedení skoku a hlídala, kolik vody vystříkne při dopadu.

Tradice byla postupem času zapomenuta, ovšem v moderní době se k ní přihlásili vyznavači extrémních sportovních výkonů. Coby oficiální disciplína funguje cliff diving od roku 1996, kdy také vznikla světová federace – World High Diving Federation. Skokani byli do té doby považováni spíš za „životem unavené“ hazardéry než za extrémní sportovce. To se však nově založená organizace rozhodla

změnit. O rok později se už konal světový šampionát a začala kampaň za propagaci cliff divingu po světě.

Při zahajovacím ceremoniálu druhého mistrovství světa (v roce 1998) předvedl Švýcar Frederic Weill neuvěřitelný kousek – skočil z helikoptéry, během šestadvacetimetrového letu zvládl několik salt a vrutů, a zapsal se tak do Guinnessovy knihy rekordů. Pokud jde o skok z útesu, světový rekord drží Kolumbijec Orlando Duque, který do dvacetimetrového letu poskládá dvojné salto vzad se čtyřmi vruty.

Nejkritičtější moment: dopad

Cliff diving rozhodně není sport, kterým by si normální člověk krátil dlouhá letní odpoledne. Jen pro ilustraci: Pomineme-li opravdu příšernou výšku, z níž se musíte pustit dolů (oficiální pravidla mezinárodních soutěží uvádějí pro muže 23 – 28 metrů, pro ženy 18 až 23 metrů), je tu samotný let, při němž se závodníci na pár vteřin blíží stokilometrové rychlosti, a hlavně pak moment nejkritičtější – dopad.

Z pohledu fyzikálního: Zároveň již ponořenou část těla voda bleskově zpomaluje, partie nad vodou mají stále plné zrychlení. Skokan proto musí těsně nad hladinou zatnout veškeré svaly, aby si neublížil.

Ačkoliv jde o zlomek vteřiny, nebývá dopad zrovna z nejměkčích a představuje tak největší riziko. Však si také skokani berou do úst chrániče zubů a bandážují si nohy.

Mezinárodní pravidla stanovují, že při každém závodě musí být ve vodě záchranáři a lékař. Borci mají většinou se skákáním letité zkušenosti. Hodnocení má na starosti pětičlenná porota. Skoky se dopředu nehlásí, jde čistě o závodnickovo momentální rozhodnutí.

Cliff diving si našel vyznavače i v Česku – i když „v menším“: Skáče se z deseti- až patnáctimetrové výšky (například v zatopeném lomu v Hřímězdicích na Příbramsku. Mají tam i houpačku, která vás vyneší asi do pěti až šesti metrů.) Ale pokud jde o „opravdický“ cliff diving, je určitě bezpečnější zůstat divákem. ●

ADÉLA POLÁKOVÁ

FOTO: ARCHIV